

24.11.2017

לכולם שלום,

השבוע חל הכנס השנתי למדעי הבקר במלון רמדה בירושלים. זהו כנס מספר 29 ומספר המשתתפים בו היה הגבוה ביותר, כ-1,200. עד כדי כך, ש"התיקים" המפורסמים לא הספיקו, וביום השלישי הביאו תיקים נוספים על התכנון המקורי.

זו שעתם היפה של הרפתנים. רובם עוזבים את הרפת ומעפילים לירושלים ליום אחד, יומיים או שלושה ימים. כל אחד לפי יכולתו. המפגש החברתי של כל הרפתנים, עם אנשי החברות הנותנות שירות לרפתנים, ואנשים הבאים מהציבור הממשלתי והוטרנירי, הם מפגשים טובים המעצימים את הקשר בין כולם.

מרבית החברות המציגות את מרכולתן הן חברות ידועות לציבור הרפתנים ובמרבית המקרים, אין הם מחדשות במוצרים חדשים. אז נשאלת השאלה, למה להופיע ולהציג? הרי זה עולה לא מעט כסף. ובכן, התשובה שקיבלתי ממרבית נציגי החברות הגדולות והידועות לכולנו הייתה דומה: הרגשת השייכות לענף ומתן התחושה ל"מפגש ביתי". לא אחת ולא שתיים, ראיתי רפתנים היושבים עם עובדי/מנהלי החברות ומשוחחים על מוצרי החברה, ובעיקר על הרגשת השייכות של אותה חברה להיות חלק מ"משפחת הרפתנים" והבעיות המשותפות שיש לכולנו.

גם אצלנו, הייתה התחושה דומה. עשרות רפתנים נפגשו איתנו. חלקם אף ישב ונח בכיסאות של הביתן וחלקם למד להכיר, ואף הזמין באותה הזדמנות, את יבוא הזרמה הממוינת (מצורפת לסקירה ונמצאת גם בתאי המזרעים) שהכנו בעוד מועד לתערוכה. תחושת הסיפוק מהשירות היום יומי ומהחומר המקצועי הניתן להם (הדרכות, גנטיקה מקומית, סקירות מקצועיות) היו חלק משיחות החולין, שהיו בביתן. לצד זה, גם הגיעו רפתנים שלא תמיד היו מסופקים בתחומים אלו. הדיבור הישיר איתם, נתן להם את התחושה הטובה של טיפול מידי.

חלוקת המילגות ויקירי הענף, הם תמיד אירועים מרגשים לקהל ולמקבלי המלגה. הדגש על דור ההמשך הוא חשוב, וכל מקבלי המלגה היו סטודנטים, שהיו או עדיין נמצאים במוסדות אקדמיים. אחד מהם הוא משיאון: בועז גרוף, המתחיל את צעדיו הראשונים אצלנו. יישר כוח. תיקון קטן לתמונה...שם המחלה הרשומה בשם העבודה - צריך להיות לפטוספירה ולא לפטוסירה. גם במקומות מכובדים, יכולות להיות טעויות.

מרגש במיוחד היה המעמד בו סופי, אלמנתו של יואב צור ז"ל, נשאה מילים במעמד קבלת המלגה, בחסות התאחדות מגדלי הבקר, לסטודנטים מדור ההמשך, הלומדים לתואר ראשון, בנושא בעלי חיים. המעמד היה לזכרם של אבי שוורץ, יואב צור, אלון קמה, וגילה רוזנבלוט-מרציאנו ז"ל. השילוב של רפתנים שאינם עוד, מעמודי התווך של ענף הרפת, עם דור חדש ותוסס שמועמד להמשיך את דרכם, היה מעמד "סוחט דמעות" וראוי לשבח.

ביום הראשון, מושב מיוחד ומעניין שהיה תחת הכותרת "חלב, עסקים ומה שבניהם". בהרצאות למדנו את המשברים העוברים על רפתני אירופה, במיוחד לאחר סיום משטר המכסות. מחירים בשפל לליטר החלב, שהביאו להפסדים רבים, גרמו לסגירתן של רפתות רבות. בעת האחרונה, המחיר עולה אולם עדיין נמוך בהשוואה למחירים שלפני סיום משטר המכסות. מעניין היה לשמוע איך הובטחו לרפתנים אלו יצוא ופתיחת שווקים, במיוחד במזרח, ואיך התרסק המחיר כאשר "לפתע" יש אמברגו של מדינה אחת גדולה, רוסיה, על חלב אירופאי. או, פתיחת השווקים לשוק הסיני, שמהר מאוד, לומד בעצמו, איך לייצר חלב מקומי, ופעם נוספת המחיר מתרסק. אירועים אלו גרמו למדינות אירופאיות להתאחד ולהתייצב בצורה משותפת, במדיניות משותפת, כדי להתמודד עם משברים קיימים או צפויים - European Milk Board (EMB). הנציגה האירופאית Sieta van Keimpema (הולנדית), ממועצת החלב האירופאית, הייתה משכנעת וממוקדת בנתונים ובמסקנות.

נתונים אלו, עוזרים היום בקול המשותף שמוביל אביתר דותן (המ"ב) ביחד עם נציגי התנועות, מועצת החלב, נציגי הרפתנים ובאוזן הקשבת של משרד החקלאות, להצעה יזומה ומסודרת, לגורמים המחליטים באוצר ובממשלה. הקריאה המשותפת לאיחוד, למרות חילוקי הדעות הנמצאים לעיתים לאורך הדרך, היא חשובה. הישיבות עם כל הגורמים הפנימיים שלנו במטרה להגיע להצעה מסודרת, מתוך יוזמה ולא כתגובה, היא נכונה וטובה.

בעוד הרפתנים ישבו ושמעו הרצאות בנושאים רבים, הצוות המצומצם, נפגש, תוך כדי מהלך הכנס, עם גורמי האוצר, כדי למצוא את ההסכמה המשותפת לייצוב המערכת והמחירים, תוך כדי שמירת התכנון בענף. מהלך של "עליות וירידות" שתקוותו שיצלח.

בשלושה ימי הכנס, היו 18 מושבים, שהתמקדו בנושאים שונים ומגוונים. ביום הראשון, לאחר הברכות של כל מכובדי הענף, הוענקו אותות יקירי הענף: אברהם הראל, רמי הרשמן ופרופ. זאב טריינין. המושבים הראשונים, תמיד מתמקדים באירועים הכלכליים של הענף, ודיווחים על מגמות החלב המתבטאות במשק המשפחתי והשיתופי. באותו היום, במקביל, היו מושבים שעסקו בענף הצאן.

ביום השני, היו נושאים של בריאות הפרה, רווחת הפרה, גנטיקה וטיפוח, ומושבים העוסקים בהזנה. ההרצאות המוזמנות היו מלאות באנשים שנהנה משלל הנתונים שחלקם עסק בסקירות על הנעשה בענף, וחלקם ניסה לתאר את העתיד לבוא. שוב ושוב, נראה שרווחת הפרה ובריאותה הוא נושא אקטואלי מאוד, שיותר ויותר רפתנים עוסקים בו. במושב שהתמקד בגנטיקה וטיפוח, שמענו על הישגי הגנטיקה והמעבר לג'נומיק בישראל ובעולם כולו.

היום השלישי התמקד בפיזיולוגיה של הפרה, התנאים המיטיבים לפוריות ייצור ורווחת הפרה – צינן, ומושב מסכם בנושא הפוריות.

מחקרים שבוצעו בשילוב עם שיאון, הוצגו במספר מושבים: הזנה (הזנת אומגה 3 - עוזי מועלם); גנטיקה (השפעת עקת החום על עוברי מכלוא - רוני לפיד; מגמות בטיפוח בעשור הקרוב - אפרים עזרא; סלקציה גנומית בעתיד - יהודה וולר), פוריות (השפעה סינרגטית ואדטיבית של רעלנים על תאי הזרע - אליסה קומסקי-אלבז). חלקן של ההרצאות, תוכננו להיות כחלק מהפגישות המקצועיות החודשיות שלנו.

את הכנס, סיימה הרצאתו של יואב קוטנר על עידן הביטלס. סיום מענג ומאוד מעניין לכנס מדעי עשיר במידע.

שנה הבאה, הכנס יהיה בן 30. "סיבה למסיבה"... שבוע טוב לכולם, יואל